

[Stinus]

afspændingsprocessen, man taler om tillidskabende foranstaltninger. Tror forsvarsministeren, at FOFA af de østeuropæiske lande og disse landes befolkninger vil blive opfattet som en tillidsskabende foranstaltning? Jeg er bange for, at den tværtimod vil blive opfattet som en særdeles offensiv strategi, på akkurat samme måde som vi i NATO-landene ville opfatte en tilsvarende sovjetisk beslutning.

FOFA forudsætter udvikling af nye våbentyper, de præcisionsvåben, jeg omtalte før, baseret på den mest moderne teknologi. Vil sådanne våben være med til at hæve atomvåbentærsklen? Måske, men til gengæld vil der være en alvorlig risiko for, at de vil være med til at sænke krigstærsklen. Det radikale venstre vil advare meget stærkt imod, at NATO – og Danmark i NATO – indlader sig på noget og giver tilslutning til noget, som umiddelbart ser ud til at kunne formindske faren for en krig med atomvåben, men hvor den pris, som skal betales, er en øget og meget kostbar oprustning med konventionelle våben. Den nedrustningspolitik, som det radikale venstre ønsker ført, er ikke afskaffelse af atomvåben for i stedet at anvende enorme summer på andre våben.

FOFA peger i den retning, men vi vil advare imod, at man lader sig besnære eller besnakke af den argumentation. Vi er enig med forslagsstillerne i, at først og fremmest rustningsindustrien vil være interesseret i FOFA. Det er en industri, som altid står parat til at udvikle og producere nye våben og udskrive regningen til os andre.

Regeringens afvisning af det forslag, vi debatterer i dag, understreger efter det radikale venstres opfattelse endnu en gang den manglende parlamentariske kontrol med Danmarks medlemskab af NATO, et medlemskab, som siden 1949 lidt efter lidt, men usvigelig sikkert, som det fremgår af Dyvig-rapporten, har gjort os til en brik i et stort militærmaskineri, hvor man kan være alvorligt bange for den politiske styrings realistiske muligheder i krise- og krigstid og måske også i fredstid.

Pia Kjærsgaard (FP):

Der er ét eneste sikkerhedspolitisk problem, som det danske folketing skal tage stilling til, nemlig om vi skal være medlem af NATO, ja eller nej. Når svaret er ja, må vi

som medlem af NATO disciplineret indrette os efter, hvad alliancens ledelse bestemmer. Et militært arrangement kan ikke fungere, uden at der er respekt for, at man må underkaste sig og adlyde. Derfor kan det ikke nytte noget, at vi, når vi er NATO-medlemmer, vil ændre på så det ene og så det andet inden for NATO-strategien. NATO ville være aldeles unyttig, hvis forholdet blev det, at de enkelte NATO-stater hver kom med deres afvigerideer.

Vi går imod forslaget.

Albrechtsen (VS):

Denne sag rejser to afgørende problemer. Det første er spørgsmålet om den manglende demokratiske og parlamentariske kontrol med, hvad der foregår i NATO, og det andet er selvfølgelig spørgsmålet om konsekvenserne af beslutningen om FOFA-doktrinen.

Det er desværre ikke noget nyt, at der mangler demokratisk kontrol med disse ting. F.eks. indgik den danske regering jo i 1976 den flyaftale med USA, der blev indledningen til hele systemet af forstærkningsaftaler, som afgørende ændrede Danmarks sikkerhedspolitiske situation. Det skete som bekendt uden forudgående offentliggørelse og uden forudgående godkendelse af folketinget.

I sagen om opstillingen af de 572 nye mellemdistanceraketter fik folketinget også forelagt en i realiteten fuldbyrdet kendsgerning. Beslutningen var jo reelt truffet flere år før den officielle dobbeltbeslutning.

Nu gentager dette helt uacceptable mønster sig så med FOFA-doktrinen. Den blev besluttet uden om folketinget på et møde for NATO-ambassadørerne den 8. november 1984. Det er i hvert fald, hvad der er meddelt pressen og offentligheden. Nu siger hr. Knud Damgård så, at beslutningen er udsat. Jeg ville gerne tro på hr. Knud Damgaards oplysning, men det, der er udsat, er jeg bange for kun er den drøftelse, som man havde planlagt at tage på NATO-ministermødet. Jeg er ked at måtte sige det, men sådan har jeg opfattet det ud fra de sparsomme oplysninger, man som folketingsmedlem får. Det, der er sket, er, at Danmark på dette ambassadørmøde politisk har bundet sig til FOFA, og at der så senere på NATO-mødet skulle have været en drøftelse, bl.a. også af denne